

Listje in cvetje.

Umril je 26. dne pretečenega meseca po dolgej in mučnej boleznj gospod

Ivan Železnikar,

pisatelj slovenski in urednik „Slovenskega Naroda.“
Naj v miru počiva!

Drózeg,

M hosto, deček, grem na hribe,
Režem z grmov žetke šibe,
Da piščali naredim.

Blizu drózeg se oglasi,
Poje milo in počasi —
Slušam, nožič izgubim.

S čim naj zdaj piščali režem?
Stókrat v travo, grme sežem,
Iščem in në najdem nič.

Drózeg poje vedno slaje,
Vrnem se domóv jokaje:
Drózeg, ti nesrečni ptič!

A. Medved.

(Deset pravil za življenje.) 1. Ne odlagaj nikdar na jutri, kar danes moreš storiti. 2. Ne muči drugega s stvarmi, ki jih sam lahko opraviš. 3. Ne troši denarja za stvari, katerih ne potrebuješ. 4. Ne kupuj stvari, ki so drage. 5. Več te stane oholost, nego li glad. 6. Nikoli ti ne boče žal, če si bil zméren v jedi in pijači. 7. Vsako delo je lahko, ako delaš z veseljem. 8. Ne delaj si stvari slabejših, nego so v resnici. 9. Oglej si vsako stvar le z dobre strani. 10. Kadar te jeza prime, štej do deset, predno zineš; in če si v hudej jezi, štej do sto.

Kratkočasnice.

* Učitelj vpraša Jožka, kako bi jednako delil s svojo sestro, če bi našel pod jablano

3 jabolke? — Jožek reče: „Sebi bi vzel dve, a sestri bi dal jedno jabolko.“ — „To bi ne bilo pravo,“ reče učitelj, „ti moraš tako razdeliti, da dobita oba jednako.“ — Jožek reče na to: „Nù, potlej bi še jedno jabolko potresel z jablane.“

* (Iz šole.) Učitelj: „Zakaj je Adam ugrizel v jabolko?“ — Učenec: „Zato, ker ni imel noža!“

* (Snažna gospodinja.) Gospodinja k dekli: „Anica! daj, prinesi mi še jedno košaro ógljija, pa ga poprej dobro operi, da si ne umažem rok!“

Uganke.

- 1) Kdo bi rad videl na jedno oko?
- 2) Katero rastlino tudi slepci poznajo?
- 3) Mesnat raženj, železna pečenka. Kaj je to?
- 4) Po leti je hladna, ali ni gladna; po zimih je gladna, ali ni hladna. Kaj je to?
- 5) V roko lahko, v skrinjo ne more; kaj je to?
- 6) Komu se tudi cesar odkrije?
- 7) Ob klinu visi, a zló misli. Kaj je to?
- 8) Zóve se, kakor da bi bil sit, a če prideš k njemu, jedí še videl ni; kaj je to?
- 9) Mirno stoji, a sree mu bije. Kaj je to?
- 10) Zeleno je — grm ni, belo je — sir ni, rep ima — miš ni?
- 11) Osem nog, tri glave, jeden rep. Kaj je to?
- 12) Dva lončka, štiri pokroveci. Kaj je to?
- 13) Nima ne prstov ne rok, pa te najboljše naslika. Kaj je to?
- 14) Kateri petelin ne kikirika?
- 15) Kateri zobjé ne grizejo?
- 16) Kakor stena molči, pa te le dobro uči. Kaj je to?

(Odgonetke uganek v prihodnjem listu.)

Nove knjige in listi.

* Popotnikov koledar za slovenske učitelje 1892 s popolnimi imenikom šolskih oblastnih, učiteljskih, ljudskih šol in učiteljskega osebja po Južno-Stirskem, Kranjskem, Primorskem in slovenskem delu Koroškega po stanji v začetku šolskega leta 1891/92. VI. leto. Izdal in uredil Mihael J. Nerat, nadučitelj in urednik Popotnikov v Mariboru. Tiskal in založil Dragotin Hribar v Celju. — Popotnikov koledarja nam menda ni treba še posebej omenjati, ker je izvestno vsakemu slovenskemu učitelju vže dobro znan. Ta „Koledar“ vsako leto bolje napreduje in želeli je, da bi slovenski učitelji in prijatelji našega šolstva storili svojo dolžnost ter prav pridno segli po „Popotnikovem koledarju“, ki ga imamo vže šesto leto pred seboj. Ličn. v platno vezan stoji 1 gld. 35 kr., kar ni mnogo, ako primerjamo nemške koledarje jednake vrste z našim domačim koledarjem, ki ga izdajata naš trudoljubivi gosp. Nerat, „Popotnikov“ urednik v Mariboru.

* Zabavna knjižnica za slovensko mladino. Ureduje in izdaje Anton Kosi, učitelj v Središči. I. zvezek. V Ptuiju, 1892. Zalaga izdajatelja, tiska W. Blanke. Cena 15 kr. — To je naslov najnovejšej knjižici, ki je namenjena naši slovenskej mladini. Gospod izdajatelj nam je vže znan po svojih zbirkah narodnih legend, a zdaj se je poprijel zopet drugega nič manj hvalevrednega dela izdajati tudi „Zabavno knjižnico“ za slovensko mladino. Ker vsebine še nismo mogli pregledati na drobno, prepuščamo to stvar drugim kritikom, ki so sposobnejši od nas, in ker nam tudi ne pristaje ocene izrekati o slinih spisih, kakeršne ima naš „Vrtec.“ Želimo samó to gospodu izdajatelju, da bi bil mnogo srečnejši pri tem podjetju, nego li oni, ki so z jednaki knjižnicami vže poskušali pomnožiti poučno in zabavno berilo naše slovenske mladine, pa niso imeli nobenega odziva pri našem slovenskem občinstvu, kajti prvi zvezki takih knjižnic so še zdaj v velikem številu na razpolaganje, a nikdo ne vpraša po njih. Opozarjamo le na „Knjižnico za mladino“, ki jo je jelo izdajati „Slov. učiteljsko društvo“ 1887. l. Prvi zvezek te knjižnice, 72 strani obsežen na lepem papirju in trdo vezan s platnenim hrbtom, stoji bõrih 20 krajezarjev, a do zdaj se menda še niti tretjina teh knjižic ni razpečala. Pač žalostno za našo mladino!

Hrvatsko pedagog.-književno društvo je izdalo za 1891. l. sledeče knjige na sveto:

* Zorna obuka u pučkoj školi. Priredio prema novoj naukovnoj osnovi i formalnim stupnjevima Milan Kobali, učitelj kr. vježbaonice u Zagrebu. 8°. 328 strani. —

* Miroslavi Bogoljuba. Pestalozzjevu pučku pripovijest „Lienhard und Gertrud.“ I. dio. Za naš narod priredio Konstantin Milan Harambašić. U Zagrebu 1891. 8°. 222 str.

* Lijepa naša domovina. Zemljopisne slike. Piše Dragutin Hire. I. svezka. Sa 26 slika. Zagreb 1891. Vel. 8°. 140 str.

Vse tri knjige, ki jih je izdalo velenapredno hrvatsko pedagog.-književno društvo snemio izborne imenovati in pač bi bilo želeli, da bi k temu društvu pristopilo obilo številu tudi naših slovenskih učiteljev, osobito ónih, ki so hrvatskega jezika zmožni. Društvenina znaša samó 1 gld. na leto.

Številčni rebus iz zemljepisja.

(Priobčnje A. Z.)

1	2	3	4	5	6	7	.
2	6	8	9	5	10	6	.
3	12	13	12	10	3	11	12
4	9	2	3	12	.	.	.
5	12	13	11	12	.	.	.
6	14	5	12	1	12	.	.
7	2	15	6	.	.	.	.

Opomnja. Sedem vrst števk znači sedem zemljepisnih imen iz Radovljiškega okraja, takisto tudi prva vrsta, ako jo čitaš navzdol. Vsaka številka znači dotično črko v tistej vrsti, kakor se nahaja v zemljepisnem imenu.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Rešitev rebusa v l. „Vrtčevem“ listu 1892. l.:

Hudobija in nevednost polni vso našo zemljo.

Prav so ga rašili: Gg. Jakob Inglić, nadač. v Idriji; Jos. Vidic, nadač. v Št. Pavlu v Savinjski dolini (Štir.); Sim. Pančuh, nadač. v Slavini; Jernej Pirc in Josip Kumar v Idriji; Fr. Šivilaskup v Horjulu; France Peternel, mladenič v Novakih (Gor.); Ant. Mencinger, Jos. Globevnik in Rajko Mlejnik, dijaki v Rudolfovem; Dragotin Koderman, v Frankolovem (Štir.); Josip Regali, dijak v Ljubljani; Ivan Regali in Evgen Walland, učenca v Ljubljani. — Ivana in Amalija Šket v Dramljah (Štir.); Apolonija Fatur v Ljubljani; Anica Lebič in Josipina Koderman v Frankolovem (Štir.); Marija Leben v Horjulu; Marija in Leopoldina Rantova na Dobrovi pri Ljubljani.

Listnica. Ljudska šola v Rovtuh: Poslane naročino 2 gld. 60 kr. smo zaračunili za protečeno leto 1891., ker je poprej še nismo bili prejeli. Prosimo torej, da nam dopošljete še naročino za tekoče leto. — Lipovčevov v R.: Vi kažete dokaj nadarjenosti in tudi spretnosti v liposlovju, ali dovrženosti še ni v Vaših spisih. Poslali Vam smo torej Vaše spise pod kritičnim ovitkom nazaj. Za posebne pisemne kritike pri našem ogromnem delu nimamo časa. —

„Vrtec“ izhaja 1. dné vsacega meseca in stoji za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. Napis: Upravištvu „Vrtčevom“, mestni trg, št. 23 v Ljubljani.

Izdajatelj, založnik in urednik Ivan Tomšić. — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.